

Päihdetyön koulutuksen minimisisältö

Yhteystiedot:

Stakes
Kuntapalvelut-tulosalue
Päihdetyö-ryhmä

PL 220
00531 Helsinki,
Lintulahdenkuja 4
00530 Helsinki

Sähköposti:
etunimi.sukunimi@stakes.fi

Yhteyshenkilö:
Marjaliisa Havio

erikoissuunnittelija
puh. (09) 3967 2610 tai 040 512 4466
paihdekoulutus@stakes.fi

www.stakes.fi

8/2007

Päihdetyön koulutuksen kehittämishanke

perustuu OPM:n ja STM:n Päihdeongelmien ehkäisyn ja hoidon koulutuksen kehittämistyöryhmän mietintöön: Opetusministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2007:17
www.minedu.fi/OPM/Julkaisut/

Mietinnön suositukset ja erityisesti päihdetyön koulutuksen minimisisältö laadittiin käytettäväksi suunnittelun ja toteutuksen pohjana päihdetyön sisältöjen osalta kaikilla koulutusasteilla (ammattilliset perustutkinnot, ammatti- ja erikoisammattitutkinnot, ammattikorkeakoulu- ja yliopistotutkinnot, sekä täydennyskoulutus) ja kaikilla soveltuvilla koulutusaloilla (sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala, diakonia- ja nuorisotyö, kasvatusala, poliisikoulutus, lääkärikoulutus) tarvittaessa alakohtaisin painotuksin ja täydennyksin.

<http://neuvoa-antavat.stakes.fi/Fl/kehittaminen/koulutus/>

kaikkien koulutusasteiden ja soveltuvien koulutusalojen käyttöön

AMMATTILINEN ASENE	<p>OPISKELIJA YMMÄRTÄÄ, ETTÄ</p> <ul style="list-style-type: none"> • päihteidenkäyttö on ilmiönä monitahoinen ja laaja-alainen ja sitä voidaan tarkastella monen tieteenalan näkökulmasta • päihteillä on suuri merkitys psyykkisen- ja fyysisen terveyden, hyvinvoinnin ja turvallisuuden kannalta ja päihteiden käyttöön liittyvät haitat heikentävät kansanterveyttä • laadukas ehkäisevä työ kannattaa, päihteiden käytön haittoja tulee lievittää ja päihderiippuvuudesta toipuminen on mahdollista • omilla päihdeasenteilla on keskeinen merkitys päihteiden käytön käsittelyssä ammatillisessa vuorovaikutussuhteessa • päihteidenkäytön puheeksiotto kuuluu ammatilliseen perusosaamiseen • oman osaamisen jatkuva päivittäminen on tärkeää 	<p>KOULUTUKSEEN SISÄLTYY</p> <ul style="list-style-type: none"> • päihteidenkäytön ilmiöt omassa kulttuurissa ja elinympäristössä (esim. erilaiset päihteidenkäyttökulttuurit ja suhtautuminen päihteiden käyttöön) • päihteiden haitallista käyttöä ehkäisevät ja ylläpitävät tekijät omassa toimintaympäristössä ja omassa kulttuurissa • omien asenteiden pohtiminen (esim. Ketkä ovat päihteidenkäyttäjiä? Mikä on oma suhteeni päihteiden käyttöön? Millainen esimerkki olen?) • ihmisarvokysymykset ja eettiset kysymykset päihdetyössä (jokaista on kohdeltava oikeudenmukaisesti, tasavertaisena asiakkaana muiden asiakkaiden joukossa ja annettava palvelua tarpeen mukaan)
--------------------	--	--

TIEDOT	<p>OPISKELIJA TIETÄÄ</p> <ul style="list-style-type: none"> • perustiedot päihteistä ja päihteiden käytöstä • oman alansa lainsäädännön päihdetyön näkökulmasta • ehkäisevän päihdetyön, päihdehaittojen ehkäisyn, vähentämisen ja hoidon merkityksen • ehkäisevän ja korjaavan päihdetyön järjestelmän kokonaisuuden • oman työroolinsa ehkäisevässä ja/tai korjaavassa päihdetyössä, yhteistyö- ja palveluverkoston hyödyntäen • oikeutensa ammatilliseen tukeen päihdetyössä • työelämän päihdestrategioiden peruspiirteet 	<p>KOULUTUKSEEN SISÄLTYY</p> <ul style="list-style-type: none"> • perustiedot <ul style="list-style-type: none"> • yleisimmät päihteet • käyttötavat ja -tasot (mitä tarkoittaa kokeilukäyttö, viihdekäyttö, kohtuukäyttö, suurkulutus, riskikäyttö, monipäihdekäyttö, ongelmakäyttö, päihderiippuvuus) • iän, sukupuolen ja perhetilanteen huomioon ottaminen • riskit, haitat ja haittojen vähentämisen keinot (suojaavat ja riskitekijät, muutoksen vaihemalli) • päihderiippuvuuden moniulotteisuus ja toipumisen piirteet • toisiaan tukevien toimenpiteiden merkitys päihdetyössä ja päihdepolitiikassa • tilanteen arvioinnin merkitys (onko kyseessä riskitilanne, akuutti avun tarve vai pitkäkestoinen ongelma) • perustiedot päihdetyön moniammatillisesta palveluverkostosta, hoitomuodoista ja kuntoutuksesta • oman koulutusammatin suhde koko päihdetyön järjestelmään • vertaistuen ja työnohjauksen merkitys päihdetyössä
--------	---	---

TAIDOT	<p>OPISKELIJA OSAA</p> <ul style="list-style-type: none"> • ottaa puheeksi päihteet ja antaa asiallista ja ajantasaista tietoa niiden käytöstä • tunnistaa ja kohdata päihteiden riski- tai ongelmakäyttäjän ja hänen läheisensä • arvioida asiakkaan tai potilaan päihteidenkäytön riskejä ja haittoja yhteistyössä hänen kanssaan • käyttää varhaisen puuttumisen menetelmiä oman ammattiroolinsa puitteissa • osaa ohjata asiakkaan tai potilaan tarvittaessa eteenpäin päihdetyön palvelujärjestelmässä • tunnistaa, etsiä ja hyödyntää moniammatillisia yhteistyöverkostoja omassa toiminnassaan • etsiä ja löytää ajantasaista päihdetyön tietoa 	<p>KOULUTUKSEEN SISÄLTYY</p> <ul style="list-style-type: none"> • taito kohdata päihteidenkäyttäjää ja hänen läheisensä oman ammattiroolinsa puitteissa <ul style="list-style-type: none"> • tilanteen määrittely • päihteidenkäytön puheeksiottaminen • päihteiden käytön riskien arviointi yhdessä asiakkaan tai potilaan kanssa • tarvittaviin palveluihin ohjaaminen • konfliktitilanteiden hallinta • ehkäisevää ja korjaavaa päihdetyötä koskevat kriteerit ja laatusuosukset ja niiden soveltaminen omaan työhön. • näyttöön perustuvien päihdetyön hoitosuosituksen soveltaminen omaan työhön • päihteiden ongelmakäyttöön puuttuminen omassa opiskelu- tai työyhteisössä
--------	--	--